gemeente Berkelland

C: Sterren, Peter van der
T: 0545-250 250
E: info@gemeenteberkelland.nl
Bezoekadres: Marktstraat 1, Borculo

Gemeenteraad gemeente Berkelland

Zaaknummer : 190157
Onderwerp : Voorstel bespreking reactie vanuit gemeenteraad tegen mogelijke Noordtak door Achterhoek
Verzonden : 07 JUNI 2021

Geachte leden van de raad,

In de Raad van 13 april 2021 is gesproken over de Noordtak; dit naar aanleiding van de brief van de Belangenverenigingen dorpskernen en buurtschappen van 10 maart 2021 over dit onderwerp.
In het Presidium van 14 maart 2021 is vervolgens besloten om voor de commissie van 16 juni 2021 te praten over de Noordtak. Op basis van een feitenrelaas, het waarom van media aandacht en op welke wijze hieraan een vervolg zal worden gegeven.

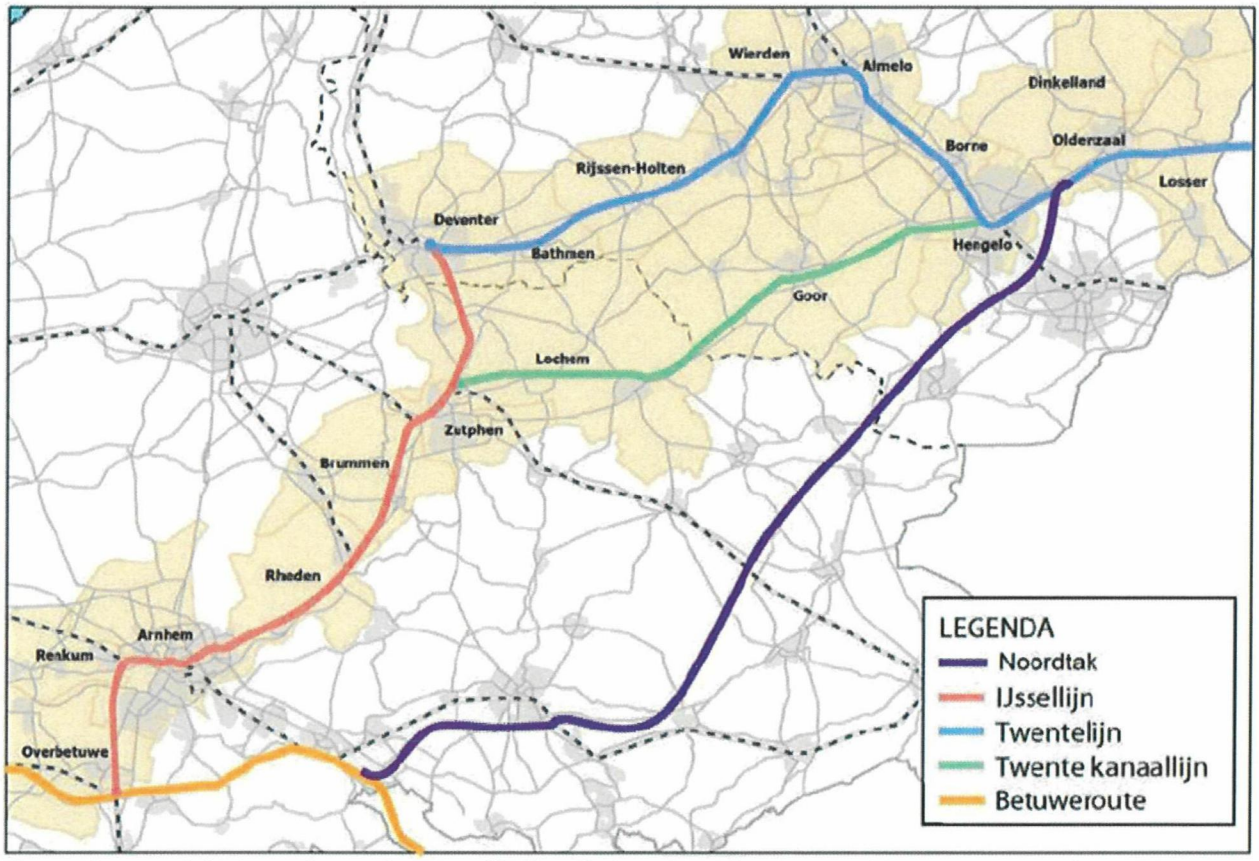
Feitenrelaas over de Noordtak
De Nederlandse overheid heeft in 1992 met Duitsland het *Verdrag van Warnemünde* gesloten waarbij Nederland zich verplichtte tot het aanleggen / verbeteren van verbindingen voor de Betuweroute en de grensovergangen Oldenzaal en Venlo.
Na jaren van overleg, discussie en opinievorming in de media zijn een aantal belangrijke momenten over dit onderwerp geschreven in 2014:

- Op 16 juni 2014 heeft de gemeente Berkelland samen met regio Achterhoek naar het Ministerie aangegeven tegen de Noordtak van de Betuweroute te zijn als het tracé zal voeren door de Achterhoek. Zie bijlage 1
- Op 17 juni 2014 (kenmerk IenM/BSK-2014/129361) is door de staatssecretaris aangegeven dat er géén directe nut en noodzaak was voor een nieuwe spoorlijn (volstaan kon worden met het beter gebruik van de bestaande spoorinfrastructuur). Zie bijlage 2.
- Op 27 juni 2014 heeft de gemeente Berkelland zelf hierover een brief naar het Ministerie geschreven. Zie bijlage 3.

In de periode 2015-2020 zijn vanuit diverse belanghebbenden buiten de Achterhoek diverse oproepen gedaan om – gelet op de maatschappelijke hinder en ruimtelijke ontwikkelingen rondom bestaande spoorlijnen (Hengelo – Deventer – Apeldoorn – Amersfoort – Utrecht – Rotterdam, Hengelo – Deventer – Arnhem en Hengelo – Zutphen – Arnhem) het bevorderen van het goederenvervoer per spoor te faciliteren over een nieuw aan te leggen spoorlijn (de Noordtak).
Vanuit de verladers per spoor is in het voorjaar van 2020 een position paper gepresenteerd waarin de aanleg van de Noordtak als belangrijkste (noodzakelijk) verbetering voor het goederenvervoer per spoor in Nederland is aangemerkt; ook ter ontlasting van het bestaande spoorwegnet.

Zowel in het accounthoudersoverleg als in de Thematafel Mobiliteit is in regionaal verband dit thema opgepakt en afgesproken om als één partner de lobby tegen de Noordtak door de Achterhoek invulling te geven. Daarbij wordt ingezet op:

- eerst een deugdelijke nut&noodzaak-studie uitvoeren, waarin wordt onderzocht of het huidig spoorwegnet robuust genoeg is om de groei van het goederenvervoer te faciliteren
- mocht uit de studie naar voren komen dat een verbetering nodig is dan worden 5 tracés zorgvuldig benoemd, beschreven en in een maatschappelijke kosten-batenanalyse met elkaar vergeleken (toezegging van ProRail). Het betreft de IJssellijn, de Twentelijn, de Twentekanaallijn, de Noordtak door de Achterhoek en het verbeteren van de mogelijkheden in Duitsland). Zie figuur 1.

Figuur 1: overzicht te onderzoeken tracé's (tracé door Duitsland nog niet meegenomen)

Resumé

- Vanuit het Rijk is vooralsnog de keus gemaakt om het gebruik van het bestaande spoor te optimaliseren (brief 2014). Zie bijlage 2.
- Er is vanuit vele belangengroeperingen, buiten de Achterhoek, de lobby ingezet om ten behoeve van het ontlasten van het bestaande spoorwegnet en het bevorderen van het goederenvervoer per spoor te pleiten voor de aanleg van de Noordtak via de Achterhoek.
- Vanuit het Rijk is aangegeven om in 2020 een nut&noodzaak-studie op te starten
- Er is door het Rijk nog niets besloten inzake een nieuwe spoorlijn
- Zowel het accounthoudersoverleg als de bestuurders in de ThemaTafel mobiliteit zetten in op het handelen als één organisatie die hierin de lobby gaat voeren tegen de Noordtak door de Achterhoek.

Waarom is er nu opnieuw onrust/aandacht/actie
In aanloop naar de Kamercommissie Infrastructuur van november 2020 hebben de diverse genoemde belangenbehartigers nadrukkelijk de (landelijke) pers voorzien van hun argumenten om te pleiten voor een tracé door de Achterhoek.

Vanuit de gezamenlijke kleine kernen in de gemeente Berkelland is op 10 maart 2021 een brief geschreven aan de Minister en de Staatssecretaris waarin zij aangeven dat in het geval wordt gekozen voor een nieuwe spoorlijn deze niet door de Achterhoek moet voeren gelet op de onontkoombare aantasting van leefgemeenschappen en het doorsnijden van het landelijk gebied.

Van die brief hebben de gemeente Berkelland, het Achterhoeks Beraad en de provincies Gelderland en Overijssel een afschrift gekregen. Zie bijlage 4.

Wat wilt u nu doen?
Graag vernemen wij welke stappen uw gemeenteraad wil ondernemen. Wij hebben een voorbeeld brief, namens u, te sturen aan de minister en staatssecretaris (afgestemd met Regio Achterhoek) (bijlage 5) bijgevoegd.

Met vriendelijke groet,

Burgemeester en wethouders van Berkelland,
de secretaris, de burgemeester,

i.o.

M.N.J. Broers drs. J.H.A. van Oostrum

Kopie aan:
- Archief